

תפקידם של ארגונים בתובענות ייצוגיות

אלון קלמנט
המרכז הבינתחומי, הרצליה

מקומו של הארגון בתובענה הייצוגית

- הגשת התביעה וניהולה (סעיף 4 לחוק)
- השתתפות בדיונים (סעיף 15 לחוק)
- התנגדות להסדר פשרה (סעיף 18 לחוק)

הגדרת ארגון בס' 2 לחוק

"ארגון" – תאגיד, למעט תאגיד שהוקם על פי דין, או הקדש, הקיים ופועל באופן סדיר וממשי במשך שנה לפחות לקידום מטרה ציבורית, אחת או יותר, ושנכסיו והכנסותיו משמשים להשגת המטרות הציבוריות בלבד, ובלבד שפעילותו אינה מטעם מפלגה או גוף פוליטי אחר או בזיקה למפלגה או לגוף כאמור או לשם קידום מטרותיהם;

הגשת התביעה וניהולה

- ארגון שיש לו עילת תביעה 'אישית' (ס' 4(א)(1))
 - עילה ישירה
 - עילה מכוח חוק מסמיך
 - ס' 12(3) לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה
 - ס' 19נג(א) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
 - ס' 13ב(3) לחוק עבודת נשים
 - ס' 9(א)(3) לחוק שכר שווה לעובדת ולעובד
 - ס' 7(א) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים
 - ס' 6 לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות)
 - ארגון עובדים

הגשת התביעה וניהולה

- ארגון שאין לו עילת תביעה 'אישית' (ס' 4(א)(3))
- "קיים קושי להגיש את הבקשה בידי אדם כאמור בפסקה (1)"
- ת"צ 2484-09-12 הצלחה נ' קב' דלק
 - עילת תביעה לכאורה
 - ארגון ראוי כשלעצמו
 - קושי לאתר תובע בעל עילה אישית:
 - קושי מובנה, או
 - קושי לאתר, לאחר פניה מוקדמת.
 - הקושי נבחן בעת הגשת הבקשה לאישור

הגשת התביעה וניהולה

- בעיות מעשיות
- מימון התביעה
- הפתרון: חבירה לעו"ד פרטי, בעל מניע כספי
- הבעיה: ניגודי אינטרסים
- מידע! ראיות! נטל הוכחה בבקשה לאישור ייצוגית.
- פסיקת הוצאות כנגד הארגון
- יכול להגיע לסכומים משמעותיים

השתתפות בדיונים

- סעיף 15 לחוק
- ארגון שאישר השר לענין זה
- "הדבר דרוש לשם ניהולה היעיל וההוגן של התובענה הייצוגית"
- ההשתתפות 'מוגבלת'
- ידיד בית משפט
- תנ"ג 28887-07-12 זקן חמו נ' בזק
- בעיה מעשית
- השתתפות בהליך יקרה ומכבידה, השפעתה מוגבלת, ואין שיפוי מספיק

התנגדות להסדר פשרה

- סעיף 18 לחוק
- ארגון שאישר השר לעניין זה
- "רשאי להגיש לבית המשפט, בכתב, ..., התנגדות מנומקת להסדר הפשרה וכן להמלצה המוסכמת בענין גמול ושכר טרחה"
- הקליניקה לתובענות ייצוגיות

זהות/ניגוד האינטרסים בין הארגון לקבוצה

- מי יגן טוב יותר על זכויות חברי הקבוצה?
 - תובע מייצג
 - ארגון
 - עורכת הדין המייצגת
- מטרת רחבות (ציבוריות) מול מטרת צרות (של החברים בקבוצה)
- סעד צופה פני עתיד (צו) או פני עבר (פיצוי)